

การวางพานพุ่ม

พุ่มเทียน

พานพุ่มดอกไม้

พานพุ่มทอง

การวางพานพุ่ม การตั้งหรือการวางพานพุ่ม มี
วัตถุประสงค์ของการตั้งหรือการวาง ๒ ประการ คือ

๑. การตั้งหรือการวางพานพุ่มเป็นเครื่องบูชา

๒. การตั้งหรือการวางพานพุ่มเป็นเครื่องสักการะ

การตั้งหรือการวางพานพุ่มเป็นเครื่องบูชา การตั้ง
หรือการวางพานพุ่มดอกไม้สด หรือดอกไม้ประดิษฐ์ เป็น
เครื่องบูชา ให้ประดิษฐาน พระพุทธรูป พระบรมฉายา
ลักษณ์หรือพระฉายาลักษณ์ ที่โต๊ะหมู่ตัวบน (ตัวสูงสุด)
แล้ววางพานพุ่ม ที่โต๊ะหมู่ตัวรองด้านข้างและด้านหน้าให้
ครบจำนวนโต๊ะหมู่ที่ใช้จัดเป็นที่บูชา

การตั้งหรือการวางพานพุ่มทอง - พานพุ่มเงิน เป็นเครื่อง
บูชา ให้จัดตั้งหรือวางพานพุ่มทองไว้ ที่โต๊ะหมู่ตัวรองทาง
ด้านขวาของพระพุทธรูป พระบรมฉายาลักษณ์ หรือพระ
ฉายาลักษณ์ และวาง พานพุ่มเงินทางด้านซ้ายของ
พระพุทธรูป พระบรมฉายาลักษณ์ หรือพระฉายาลักษณ์
โต๊ะหมู่ตัวรอง ด้านหน้าให้วางพานพุ่มไว้อีก ๑ พุ่ม (ตาม
ความเหมาะสม) ส่วนโต๊ะหมู่ตัวล่าง(ตัวที่ต่ำสุด) ให้วาง
กระถางรูป และเชิงเทียน หรือพานกรวยดอกไม้รูปเทียนแพ
หรือเครื่องทองน้อยแล้วแต่กรณี อนึ่ง สำหรับกรณีที่พานพุ่ม
ที่มีพู่ ในการวางเป็นเครื่องบูชาให้หันด้านที่เป็นพู่ออกมา
ทางด้านนอก (โดยให้พู่อยู่ทางด้านผู้วางหรือผู้ตั้ง)

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

การวางพานพุ่มเป็นเครื่องสักการะ

๑. การวางพานพุ่มดอกไม้สดเป็นเครื่องสักการะ ส่วนมากจะวาง
เพียง ๑ พาน หรือ ๑ คู่ ตามความเหมาะสม ดังนั้น จะมีการ
ตั้งพานพุ่มบูชาไว้ที่โต๊ะหมู่ตัวรองตัวอื่น ๆ ก่อน เพื่อเป็นการ
ประดับให้มีความเรียบร้อยและสวยงามแล้ว เว้นโต๊ะหมู่ตัวรอง
ที่ตั้งอยู่ด้านหน้าไว้ ๑ คู่ (กรณีวาง พานพุ่มเป็นคู่ แต่ถ้าหาก
วางพานพุ่มเพียงพานเดียวก็จะเว้นโต๊ะหมู่ตัวรองด้านหน้าให้
ว่างไว้) เพื่อเป็น การจัดเตรียมไว้ให้ประธานวางพานพุ่ม ใน
กรณีที่วางเป็นคู่ให้ประธานวางพานพุ่มทางด้านขวามือของ
ประธานก่อน แล้วจึงวางพานพุ่มทางด้านซ้ายมือประธาน ส่วน
โต๊ะหมู่ตัวล่าง หรือตัวต่ำสุดให้ตั้ง กระถางรูป เชิงเทียน หรือ
พานกรวยดอกไม้รูปเทียนแพ หรือเครื่องทองน้อย แล้วแต่
กรณี ในกรณีวางพานพุ่มคู่ และให้วางพานพุ่มด้านขวามือของ
ผู้วางก่อนแล้วจึงวางพานพุ่มทางด้านซ้ายมือเนื่องจาก
วัฒนธรรมประเพณีของสังคมที่ปฏิบัติสืบสานกันมาตั้งแต่ครั้ง
พุทธกาล ได้ให้ ความสำคัญของการเวียนขวา เช่น เมื่อจะเข้า
เฝ้าพระพุทธองค์ก็ให้กระทำทักษิณาวรรตก่อน ซึ่งเป็นการ
แสดงความเคารพก่อนเข้าเฝ้าพระพุทธองค์ แม้ในปัจจุบันนี้ก็
ได้ให้ความสำคัญทางขวามือเป็นหลัก ดังนั้น ในปัจจุบันเมื่อมี
กิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เป็นต้นว่า วันวิสาขบูชา
วันอาสาฬหบูชา วันมาฆบูชา ก็จะมีการเวียนเทียนรอบ
อุโบสถเพื่อเป็นการรำลึกถึงพระพุทธองค์อันเป็นการแสดงความ
เคารพอย่างสูงสุดของศาสนิกชน

๒. การวางพานพุ่มทอง-พานพุ่มเงิน ให้วางพานพุ่มทองไว้
ทางด้านขวามือของผู้วางก่อน แล้วจึงวางพานพุ่มเงินทาง
ด้านซ้ายของผู้วางเป็นลำดับต่อมา สำหรับพานพุ่มทอง - พาน
พุ่มเงิน ที่ใช้ วางเป็นเครื่องสักการะ หรือเป็นเครื่องบูชา นั้น ไม่
ควรใช้พานพุ่มที่มียอดเป็นฉัตร เนื่องจากฉัตร เป็น สัญลักษณ์
หรือเครื่องอิสริยยศของสถาบันพระมหากษัตริย์

สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสกลนคร กลุ่มพิธีการศพที่ได้รับพระราชทาน

การขอพระราชทานเพลิง ดิน และน้ำหลวง พระราชทาน
การขอพระราชทานเครื่องเกียรติยศประกอบศพ ประเภท
ทึบ โศก ตามชั้นยศ

สามารถติดต่อยื่นเรื่องขอพระราชทานฯได้ที่
ห้องงานประสานขอพระราชทานเพลิง
ศาลากลางจังหวัดสกลนคร ชั้น ๑ (หลังเก่า)
เวลาทำการ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ น.- ๑๖.๓๐ น.
ไม่เว้นวันหยุดราชการ และวันหยุดนักขัตฤกษ์

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

กลุ่มพิธีการศพที่ได้รับพระราชทาน โทร ๐๔๒-๗๑๓๑๘๙
นายธรร มาตรา (นักวิชาการวัฒนธรรมปฏิบัติการ)

โทร ๐๙๘-๘๘๐๒๘๓๙

นายวัชรินทร์ อินอุเทน (นักวิชาการวัฒนธรรม)

โทร ๐๘๑-๒๖๑๖๑๕๗

นายदनัย มั่นหมาย (นักวิชาการวัฒนธรรม)

โทร ๐๖๒-๑๗๕๔๕๓๖

ทั้งนี้การดำเนินงานไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น

ขั้นตอนการขอราชทานเพลิง ดิน และน้ำหลวง พระราชทาน

๑. เจ้าภาพยื่นเรื่องขอพระราชทานฯ

๒. รับคำร้องจากเจ้าภาพและตรวจสอบคำร้อง

๓. ส่งคำร้องให้เจ้าหน้าที่ส่วนหน้า

๔. ส่วนหน้าตรวจสอบและพิมพ์คำร้องเสนอสำนักพระราชวัง เพื่อพิจารณาเอกสาร

๕. สำนักพระราชวังตรวจสอบคำร้อง

๖. เจ้าหน้าที่ยื่นหลักฐานการปฏิบัติงานลงระบบ

๗. จังหวัดดำเนินการพร้อมมอบหมายเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน

๘. ส่วนหน้าส่งหมายรับสั่ง / ผลฯ ให้เจ้าภาพที่จังหวัด

๙. สำนักพระราชวัง ออกหมายรับสั่งหรือพิจารณาผล

เอกสารหลักฐานประกอบในการขอพระราชทานฯเบื้องต้น

❖ กรณีปกติ (ได้โดยยศ ตำแหน่งของผู้วายชนม์)

- ๑.แบบคำร้อง จำนวน ๑ ฉบับ
- ๒.สำเนาใบมรณบัตร จำนวน ๑ ฉบับ (ฉบับจริงและสำเนา)
- ๓.สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้วายชนม์ จำนวน ๑ ฉบับ
- ๔.สำเนาทะเบียนบ้านผู้วายชนม์ (ประทับตราว่า "ตาย") จำนวน ๑ ฉบับ
- ๕.สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการผู้วายชนม์ จำนวน ๑ ฉบับ
- ๖.สำเนาใบกำกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ผู้วายชนม์ (กรณีสูญหายใช้สำเนาใบ ก.พ. ๗ แทนได้) (กรณีพระสงฆ์ใช้สำเนาใบสุทธิและสำเนาตราตั้งสมณศักดิ์) จำนวน ๑ ฉบับ
- ๗.รูปถ่ายผู้วายชนม์ ขนาด ๒ นิ้ว จำนวน ๑ รูป
- ๘.ประวัติโดยย่อผู้วายชนม์ จำนวน ๑ ฉบับ
- ๙.สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้ยื่นขอพระราชทาน จำนวน ๑ ฉบับ
- ๑๐.สำเนาทะเบียนบ้านผู้ยื่นขอพระราชทาน จำนวน ๑ ฉบับ

❖ กรณีพิเศษ (ขอให้บิดา มารดา หรือญาติฯ)

- ๑.แบบคำร้อง จำนวน ๑ ฉบับ
- ๒.สำเนาใบมรณบัตร จำนวน ๑ ฉบับ (ฉบับจริงและสำเนา)
- ๓.สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้วายชนม์ จำนวน ๑ ฉบับ
- ๔.สำเนาทะเบียนบ้านผู้วายชนม์ (ประทับตราว่า "ตาย") จำนวน ๑ ฉบับ
- ๕.รูปถ่ายผู้วายชนม์ ขนาด ๒ นิ้ว จำนวน ๑ รูป
- ๖.ประวัติโดยย่อผู้วายชนม์ จำนวน ๑ ฉบับ
- ๗.สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการผู้ยื่นขอพระราชทาน จำนวน ๑ ฉบับ
- ๘.สำเนาใบกำกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ผู้ยื่นขอพระราชทาน (กรณีสูญหายใช้สำเนา ใบ ก.พ. ๗ แทนได้) (กรณีพระสงฆ์ใช้สำเนาใบสุทธิและสำเนาตราตั้งสมณศักดิ์)จำนวน ๑ ฉบับ
- ๙.สำเนาทะเบียนบ้านผู้ยื่นขอพระราชทาน จำนวน ๑ ฉบับ
- ๑๐.สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้ยื่นขอพระราชทาน จำนวน ๑ ฉบับ

*หมายเหตุ:

- ๑.บุคคลผู้ทำลายศพของตนเองและผู้ต้องอาญาแผ่นดินไม่พระราชทาน น้ำหลวงอาบศพ เครื่องเกียรติยศประกอบศพ เพลิงศพ และดินฝังศพ
- ๒.การขอพระราชทานเพลิงศพ และดินฝังศพ นั้นจะต้องไม่ตรงกับวันเฉลิมพระชนมพรรษาของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวฯ, วันเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ ๙, วันเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระราชินี, วันฉัตรมงคล
- ๓.ตามประเพณีนิยม จะไม่พระราชทานเพลิงในวันศุกร์

หลักเกณฑ์การพระราชทานเครื่องเกียรติยศประกอบศพ

- ฐานันดรศักดิ์ ชั้นยศ เครื่องราชอิสริยาภรณ์
 - บ.ช. , บ.ม., บ.ภ., นายร้อยทหารบก เรือ อากาศ พระครูสัญญาบัตร พระภิกษุสามเณร เปรียญธรรม ๙ ประโยค ข้าราชการระดับ ๓ ขึ้นไป หรือข้าราชการตามระบบจำแนกประเภทตำแหน่งประเภทวิชาการระดับปฏิบัติการ และประเภททั่วไป ระดับปฏิบัติงาน ที่รับราชการ ๒ ปีขึ้นไป
- เกียรติยศที่ได้รับพระราชทาน
 - หีบเชิงชาย, น้ำหลวง, เพลิงหลวง

- ฐานันดรศักดิ์ ชั้นยศ เครื่องราชอิสริยาภรณ์
 - ท.ช., ต.ม., ต.ภ., ต.จ., ต.ย.จ., จ.ช., จ.ม., จ.ภ., จ.จ., สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และผู้ว่าราชการกรุงเทพฯ ที่ถึงแก่กรรมในขณะดำรงตำแหน่ง
- เกียรติยศที่ได้รับพระราชทาน
 - หีบสายกันแยง, น้ำหลวง, เพลิงหลวง

- ฐานันดรศักดิ์ ชั้นยศ เครื่องราชอิสริยาภรณ์
 - ท.ช., ท.ม., ท.ภ.
- เกียรติยศที่ได้รับพระราชทาน
 - หีบทองลายสลัก, น้ำหลวง, เพลิงหลวง

- ฐานันดรศักดิ์ ชั้นยศ เครื่องราชอิสริยาภรณ์
 - พระราชอาคันตุกะชั้นเทพ ราช และพระราชอาคันตุกะชั้นสามัญ
- เกียรติยศที่ได้รับพระราชทาน
 - หีบทองหีบ, น้ำหลวง, เพลิงหลวง, รถอัญเชิญหีบศพ

- ฐานันดรศักดิ์ ชั้นยศ เครื่องราชอิสริยาภรณ์
 - ป.ม., ป.ภ., ท.จ. พระราชอาคันตุกะชั้นธรรม
- เกียรติยศที่ได้รับพระราชทาน
 - โกศโถ, น้ำหลวง, ฉัตรเบญจา กลองชนะ ประโคมเวลารับพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ เพลิงหลวง รถอัญเชิญโกศศพ ฉัตรเบญจาเวียนเมรุ และเวลารับพระราชทานเพลิง พระราชทานผ้าไตร ๕ ไตร ทอดถวายพระสงฆ์บังสุกุล (พระราชอาคันตุกะชั้นธรรม)

- ฐานันดรศักดิ์ ชั้นยศ เครื่องราชอิสริยาภรณ์
 - ม.ป.ช., ม.ว.ม., ป.ช., ท.จ.ว.,พระราชอาคันตุกะชั้นเจ้ารองคณะ
- เกียรติยศที่ได้รับพระราชทาน
 - โกศแปดเหลี่ยม, น้ำหลวง, ฉัตรเบญจา กลองชนะ ประโคมเวลารับพระราชทานน้ำหลวงอาบศพ พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม ๓ คืน เพลิงหลวง รถอัญเชิญโกศศพ ฉัตรเบญจา แห่เวียนเมรุ ปี กลองประโคมเวลาเวียนเมรุ และเวลารับพระราชทานเพลิงพระราชทานผ้าไตร ๕ ไตร ทอดถวายพระสงฆ์บังสุกุล (พระราชอาคันตุกะชั้นเจ้ารองคณะ)